

Obec K Á L N I C A
916 37 Kálnica,
okres Nové mesto nad Váhom

Z a d a n i e
územného plánu obce
K á l n i c a

November 2024

Zadanie územného plánu obce Kálnica

Základné údaje:

1. Názov územnoplánovacej dokumentácie:

Územný plán obce Kálnica

2. Obstarávateľ:

Obec Kálnica

3. Spracovateľ zadania:

Obec Kálnica

4. Osoba odborne spôsobilá na obstarávanie:

Ing. Beata Vaculčíková

5. Dátum spracovania správy o stave územnoplánovacej dokumentácie:

November 2024

OBSAH:

1. PRIEMET ÚZEMIA OBCE

Kálnica je obec nachádzajúca sa na Západnom Slovensku, v Trenčianskom kraji, v okrese Nové Mesto nad Váhom. Umiestnená je v južnej časti kraja, vo východnej časti okresu. Je členom Združenia obcí – Mikroregiónu Beckov – Zelená Voda – Bezovec.

Riešené územie je vymedzené hranicami katastrálneho územia obce Kálnica, ktorého rozloha je 2 640 ha. Najbližším centrom osídlenia je okresné mesto Nové Mesto nad Váhom, vzdialené 8 km od obce. Kálnica je umiestnená v podhorskom a horskom prostredí Považského Inovca. Takmer celé katastrálne územie na východ od zastavaného územia zaberajú lesy.

Kataster obce Kálnica hraničí s týmito susednými k.ú.:

- na severe a severozápade s k.ú. Beckov,
- na východe s k.ú. Selec a k.ú. Zlatníky,
- na juhu s k.ú. Hôrka nad Váhom,
- na západe s k.ú. Nová Ves nad Váhom, Kočovce, Beckovská Vieska (k.ú. Kočovce, Beckovská Vieska a Rakoluby sú súčasťou 1 obce – Kočovce).

Susedná obec Selec je súčasťou okresu Trenčín, obec Zlatníky je súčasťou okresu Bánovce nad Bebravou. Východná hranica k.ú. Kálnica je zároveň hranicou okresu Nové Mesto nad Váhom s okresmi Trenčín a Bánovce nad Bebravou.

Územie obce a jej poloha sú znázornené aj graficky, na nasledujúcich stranách.

2. DÔVODY OBSTARANIA ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Obec Kálnica sa rozhodla obstaráť nový územný plán obce z týchto dôvodov:

- Obec má záujem o vypracovanie urbanistickej rozvojovej koncepcie formou modernej územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme.
- Zabezpečenie optimálnych zásad koordinácie stavebnotechnických, priestorových a územných aktivít v obci a príľahlej krajine.
- Potreba podrobne zmapovať, zhodnotiť a zaregulovať celé záujmové územie obce.
- Umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj obytnej funkcie, služieb, podnikateľských aktivít, rekreácie a turizmu.

- Chrániť prírodné hodnoty, upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.
- Navrhnuť opatrenia na zmiernenie dôsledkov klimatických zmien na riešené územie.
- Od roku 2010, kedy sa spracovala posledná aktualizácia ÚPN obce po súčasnosť (2024) uplynulo 14 rokov, počas ktorých sa zmenil ako súčasný stav obce, tak aj rozvojové zámery v nej. Pôvodná ÚPD z roku 1998 bola technicky spracovaná s ohľadom na dobu vzniku, nebola spracovaná digitálnou metódou. ZaD z roku 2010 boli síce už spracované digitálne, avšak zaoberali sa len územiami, na ktorých bola navrhnutá zmena funkčného využitia, príp. doplneniami niektorých javov. Keďže sa jednalo o zmeny a doplnky, celý podklad (skutkový stav obce) ostal v pôvodnej nedigitálnej podobe. Obec teda v súčasnosti nemá podrobný a komplexný digitálny územný plán, čo jej značne sťažuje schvaľovanie, resp. neschvaľovanie jednotlivých rozvojových zámerov. V prípade obstarania ZaD č. 2 by ako podklad pre zmeny a doplnky (najmä v grafickej časti) slúžil stále pôvodný nezdigitalizovaný územný plán. Od roku 2010 sa prirodzene vyskytli nové zámery v území, zmenili sa niektoré pôvodné priority a zámery, a obec celkovo prešla zmenou, tieto okolnosti majú vplyv na územný rozvoj obce a jeho väzby v širších vzťahoch.
- Nevyhnutná aktualizácia naposledy spracovanej a schválenej ÚPD.
- Obec pre svoj ďalší plánovaný rozvoj potrebuje po pôvodnom ÚPN vypracovať nový ÚPN, od počiatočnej fázy analýzy skutkového stavu obce (prieskumy a rozbor), aby pre svoj ďalší rozvoj mala tento základný dokument rozvoja obce v podobe prehľadnej, aktuálnej a ucelenej.
- Je potrebné komplexne zhodnotiť rozvoj obce a jej k.ú. vo väzbe na ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, pri ktorom boli schválené už 3. ZaD vrátane záväznej časti.
- V obci je evidovaný záujem o výstavbu, je preto potrebný základný nástroj na jej riadenie a reguláciu.
- V aktuálnej ÚPD sú stanovené regulatívy pre výstavbu, ktoré sú už v súčasnej dobe zastaralé a prekonané, neboli dodržiavané, a týmito regulatívmi sa obec v súčasnosti už nechce riadiť. Obec má záujem a stanovenie nových regulatívov, ktoré budú zodpovedať súčasnej dobe.
- Aktuálna ÚPD nie je pre obec relevantným podkladom pre vydávanie územnoplánovacích informácií pre ďalšiu výstavbu. Obec nemá v súčasnom územnom pláne oporu pre vydávanie, resp. nevydávanie záväzných stanovísk pre realizáciu rozvojových zámerov.
- Viaceré rozvojové lokality z pôvodnej ÚPD neboli zrealizované, najmä z dôvodu ich technickej a ekonomickej náročnosti.
- Viaceré rozvojové lokality z pôvodnej ÚPD získali plynutím času inú funkčnú náplň, čo je potrebné zohľadniť pri analýze skutkového stavu obce. Potrebné bude preklasifikovanie týchto území v územnom pláne obce.
- Z niektorých pôvodných rozvojových zámerov sa z rôznych dôvodov v priebehu času upustilo a nie sú už aktuálne.
- Z pôvodnej ÚPD sa nezachovalo zadanie, preto nie je možné preskúmať súlad medzi zadáním a prípadnými ZaD č. 2. Obec nechce pri územnom plánovaní ísť cestou zmien a doplnkov ÚPD, ale potrebuje nový územný plán ako základný nástroj na stanovenie svojho rozvoja v návrhovom období.

Východiskovým územnoplánovacím podkladom pre spracovanie nového ÚPN-O Kálnica je Analýza skutkového stavu obce, ktorá obsahuje grafickú a textovú časť a ktorú spracoval ateliér Archpoint s.r.o., Nové Mesto nad Váhom, v novembri 2024.

3. URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV A PRINCÍPOV ÚZEMNÉHO ROZVOJA OBCE VYPLÝVAJÚCICH Z KONCEPCIE ÚZEMNÉHO ROZVOJA REGIÓNU

Územný plán obce Kálnica bude spracovaný v súlade s nadradenou ÚPD regiónu – Územným plánom veľkého územného celku Trenčianskeho kraja, v znení aktuálnych zmien a doplnkov č. 3 z roku 2018. V texte nižšie sú uvedené všeobecné podmienky pre rozvoj obce, ako aj konkrétne regulatívy vzťahujúce sa k riešenému územiu (k.ú. Kálnica), ktoré vyplývajú zo záväznej časti ÚPD regiónu.

ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA

1 V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1** Pri územnom rozvoji kraja vychádzať z rovnocenného zhodnotenia nadregionálnych a vnútroregionálnych vzťahov, pri zdôraznení územnej polohy kraja a jeho špecifických podmienok medzinárodného významu, ktorý je potrebné zapojiť do širších medzinárodných sídelných súvislostí.
- 1.2** Formovať ťažiská osídlenia Trenčianskeho kraja na všetkých úrovniach prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia a príslušných vidieckych sídiel a priestorov, podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia, uplatňujúc princípy dekoncentrovanej koncentrácie, pri zohľadnení suburbanizačných procesov, čo znamená:
- 1.2.3** prispieť formovaním osídlenia Trenčianskeho kraja k formovaniu sídelnej štruktúry na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov kraja,
- 1.15** Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia:
- 1.15.1** podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrohistorických a urbanisticko-architektonických daností,
- 1.15.2** zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí (kopaničiarsky v podhorí Malých a Bielych Karpát, Myjavskej pahorkatiny, poľnohospodársky v nive Váhu a Nitry, vinohradnícky v oblasti Nového Mesta nad Váhom) a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov (slovenský, kopaničiarsky, nemecký),
- 1.15.3** pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 1.15.4** vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.17** Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné

protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.

- 1.18** Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie.
- 1.19** Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj, nepodporovať územné zrastanie sídiel ako aj vyľúčiť výstavbu v územiach, vymedzených záplavovými čiarami.

2 V oblasti rekreácie a cestovného ruchu

- 2.1** Podporovať predovšetkým rozvoj tých foriem rekreácie a cestovného ruchu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to: kúpeľníctvo, rekreácia pre pobyt pri vodných plochách, vodná turistika (na Váhu), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový cestovný ruch a výstavníctvo, tranzitný cestovný ruch. Podporovať nenáročné formy cestovného ruchu (agroturistika, vidiecky turizmus) hlavne v kopaničiarskych oblastiach s malým dopadom na životné prostredie.
- 2.3** Usmerňovať rozvoj rekreácie a cestovného ruchu do vhodných obcí a rekreačných lokalít, najmä v okrese:
  - 2.3.4 Nové Mesto nad Váhom: Beckov, Lubina, Nové Mesto nad Váhom – Zelená Voda, Stará Turá - Dubník, Kálnica - Kálnická dolina a Stará Lehota – Bezovec.
- 2.4** Skvalitňovať a vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít, podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja.
- 2.5** Usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu.
- 2.7** Vytvoriť podmienky pre realizáciu Golfparku v katastrálnom území Horná Streda, Lúka a Bánovce nad Bebravou lokalita Dvorec, Kálnica, Košeca.
- 2.8** Pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu na území kraja:
  - 2.8.1 sústavne zvyšovať kvalitatívny štandard nových, alebo rekonštruovaných objektov a služieb cestovného ruchu,
  - 2.8.3 pri výstavbe a dostavbe stredísk rekreácie a turizmu využívať najnovšie technické a technologické prvky a zariadenia,
  - 2.8.4 všetky významné centrá rekreácie a turizmu postupne vybaviť komplexným vzájomne prepojeným informačno-rezervačným systémom pre turistov s možnosťou jeho zapojenia do medzinárodných informačných systémov.
- 2.12** Na celom území Trenčianskeho kraja podporovať a usmerňovať využitie územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu v súlade s rešpektovaním prírodných hodnôt územia.
- 2.13** Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklistických služieb pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiaми s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, atď.):
  - 2.13.1 rozvojom cyklistických ciest mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklistických ciest s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklistických ciest s vodnými tokmi,
  - 2.13.2 previazaním línií cyklistických ciest podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
  - 2.13.3 rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklistických ciest, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklistických ciest,

- 2.16** Cyklistické cesty na lesných pozemkoch a na pozemkoch v ochrannom pásme lesa zriaďovať ako doplnkovú funkciu týchto pozemkov, aby boli prioritne zabezpečené hlavné funkcie lesov a hospodárenie v nich.

3 V oblasti sociálnej infraštruktúry

3.1 Školstvo

3.1.1 Rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch a zabezpečiť územnotechnické podmienky,

3.1.3 Optimalizovať sieť škôl a školských zariadení, rovnomernejšie pokryť územie kraja zariadeniami stredného školstva a podľa potreby trhu práce aktuálne reprofiliovať študijné odbory.

3.2 Zdravotníctvo

3.2.1 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov Trenčianskeho kraja a napĺňanie verejnej minimálnej siete poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,

3.2.2 V spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR riešiť problém vysokého priemerného veku všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast prostredníctvom Rezidentského programu.

3.3 Sociálna starostlivosť

3.3.1 Dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov,

Optimalizovať kapacity v súlade s rozhodnutiami Regionálnych úradov verejného zdravotníctva vzhľadom na priestorové možnosti (dodržiavať 8 m² na občana),

Dodržiavať štandardy kvality v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 – 2020,

Dodržiavať iné národné programy a Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,

3.3.2 Podporovať a aktívne rozvíjať sieť sociálnych služieb v súlade s prechodom inštitucionálnej starostlivosti na komunitný spôsob poskytovania sociálnych služieb (deinštitucionalizácia, transformácia),

Podporovať napĺňanie myšlienky univerzálneho navrhovania v poskytovaní sociálnych služieb,

Podporovať transformáciu zariadení sociálnych služieb z veľkokapacitných na malokapacitné zariadenia sociálnych služieb – komunitné zariadenia sociálnych služieb,

3.3.3 Podporovať vytváranie a vytvárať ambulantné formy sociálnych služieb

Vytvárať dostupnú a prepojenú sieť sociálnych služieb v súlade s napĺňaním potrieb prijímateľov sociálnej služby – občanov,

3.3.4 Usmerňovať a podporovať obce a mestá v zriaďovaní druhov sociálnych služieb ako zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár a pod., pre osoby v poproduktívnom veku vzhľadom k demografickému vývoju v územnom obvode TSK,

4 V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

4.2 Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu územie kraja (kopaničiarske osídlenie).

4.3 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel.

4.4 Rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia.

4.5 Posudzovať pri rozvoji územia kraja význam a hodnoty jeho kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.

4.6 Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:

4.6.8 pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.

5 V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

- 5.1** Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu.
- 5.2** Realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov.
- 5.3** Obhospodarováť lesné pozemky v súlade s platnými programami starostlivosti o lesy.
- 5.4** V jednotlivých okresoch kraja spravovať neproduktívne a nevyužiteľné pozemky podľa stanovištne vhodných manažmentových opatrení pre obnovu prirodzených biotopov.
- 5.5** Podporovať riešenie erózných problémov, ktoré je navrhované v rámci pozemkových úprav a projektov miestneho územného systému ekologickej stability, prostredníctvom remízok, protierózných pásov a vetrolamov, v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Javorníkov a Považského Inovca.
- 5.8** Vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja.
- 5.9** Podporovať opatrenia na sanáciu a rekultiváciu zosuvných a opustených ťažobných, poddolovaných území a začleniť ich do funkcie krajiny. V oblasti flyšových hornatín a vrchovín ponechať zosuvné mokrade v prirodzenom režime.
- 5.11** Postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených lesných ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch.
- 5.15** Uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu kvality ovzdušia na území TSK, ktoré vyplývajú z aktuálnej platnej legislatívy v tejto oblasti (Programy na zlepšenie kvality ovzdušia, Akčné plány):
  - 5.15.1 Zohľadňovať pri rozvoji urbanizácie pôsobenie hluku z dopravy a v prípade potreby navrhovať protihlukové opatrenia,
  - 5.15.2 Podporovať účinnú a postupnú sanáciu starých environmentálnych záťaží, vrátane banských diel,
  - 5.15.3 Klásť dôraz na situovanie bývania mimo území s vysokým radónovým rizikom, resp. pred výstavbou stanoviť výšku radónového rizika,
  - 5.15.4 Pri návrhu výstavby priemyselných areálov na dotyku s obytnou zónou zabezpečiť ochranu vnútorného prostredia budov a príslušného vonkajšieho chráneného územia pred hlukom z vonkajšieho prostredia,
  - 5.15.5 Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb zabezpečiť, aby hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil najvyššie prípustné hodnoty.
- 5.16** Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených územiach (v zmysle územnej ochrany, sústavy NATURA 2000 a pod.), biotopov európskeho a národného významu, prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET, zvlášť biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty, mokradí a voľne žijúcich živočíchov. Využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.
- 5.17** Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.
- 5.18** V miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznou ochranu pôdy prevažne v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Považského Inovca, Trábeča, Vtáčnika, Javorníkov.

- 5.20** Regulovať rozvoj rekreácie v územiach ochrany prírody v lesných ekosystémoch, využívať rekreačný potenciál v súlade s ich ekologickou únosnosťou (Vršatské Podhradie, Kálnica, Stará Myjava, Bezovec, Kľačno, Zelená Voda,...).
- 5.21** V spolupráci s orgánmi ochrany prírody revitalizovať upravené vodné toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.
- 5.22** Venovať pozornosť revitalizácii jestvujúcich potokov a prinávrateniu funkcie čiastočne likvidovaným resp. nevhodne upraveným tokom na riešenom území - zvlášť mimo zastavané územie obcí (zapojenie pôvodných ramien,važín, prírodných úprav brehov a pod.), vysadiť lesy v nivách riek na plochách náchylných na eróziu, chrániť mokrade, spomaliť odtok vôd v upravených korytách.
- 5.23** Zosúladiť požiadavky na využívanie ložísk nerastných surovín pre potreby rozvoja hospodárstva so záujmami ochrany prírody najmä v Chránenej krajinskej oblasti Malé Karpaty, Biele Karpaty.
- 5.26** Rešpektovať pri výstavbe v obciach na území kraja inundačné územia vodných tokov, ktoré sú ohrozené povodňami a vymedziť ich ako neprípustné z hľadiska umiestňovania novej zástavby.
- 5.28** Dopĺňať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásov pôvodných domácich druhov drevín a krovín pozdĺž vodných tokov; budovať zatieňovacie pásy zelene pozdĺž odkrytých vodných tokov.
- 5.29** Rešpektovať zaplavované pobrežné pozemky neohrádzovaných vodných tokov, ochranné pásma hrádzí a tokov, inundačné územia, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno-bylinné porasty.
- 5.30** Podporovať revitalizáciu vodných tokov, upravených vodných tokov a prilahlých pobrežných pozemkov z dôvodov vodohospodárskych, ekostabilizačných, krajnotvorných a estetických funkcií.
- 5.31** Zamedziť vzniku prívalových vôd v území napr: navrhovať systémy poldrov, záchytných priekop, retenčných nádrží v krajine a vhodné systémy terénnych úprav, minimalizovať výstavbu spevnených plôch v krajine.
- 5.32** Podporovať zadržiavanie zrážkových vôd v území, formou prírodných retenčných nádrží, jazierok, budovaním občasných vodných plôch plnených len zrážkami, dopĺňaním plôch zelene.
- 5.33** Nepovoľovať rozvoj osídlenia v zosuvných územiach, vyznačiť ich v územných plánoch obcí a rešpektovať ich ako nezastaviteľné územie.
- 5.34** Zvyšovať mieru zastúpenia prírodných prvkov v zastavaných územiach najmä vo verejných priestoroch; rozvíjať krajinnú zeleň v zastavaných územiach i vo voľnej krajine.
- 5.35** Územnoplánovacími nástrojmi presadzovať realizáciu adaptačných opatrení na zmenu klímy v zastavaných územiach obcí.

6 V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

- 6.1** Vytvárať podmienky pre zlepšenie výkonnosti a efektívnosti hospodárstva a harmónicky využívať celé územie kraja.
- 6.2** Nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov.

7 V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 7.1** Cestná infraštruktúra
  - 7.1.1** Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry a vyplývajúce obmedzenia v ochranných pásmach.
- 7.6** Hromadná doprava

7.6.2 Podporovať rozvoj verejnej hromadnej dopravy a zvyšovať využívanie ekologických pohonných hmôt vo verejnej doprave.

8 V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

8.1.10 Vytvárať priaznivé podmienky a podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike s vylúčením negatívneho dopadu na charakter krajiny.

8.1.11 Vytvárať podmienky pre postupnú plynofikáciu obcí kraja.

8.2 Vodné hospodárstvo

8.2.1 Rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov, chránených vodohospodárskych oblastí (Strážovské vrchy, Beskydy-Javorníky) a pásma ochrany vodovodných a kanalizačných potrubí

8.2.4 Na úseku verejných kanalizácií:

v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky, Koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky a v súlade s plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja:

n) zabezpečiť výstavbu kanalizačných systémov a rekonštrukcii ČOV v samostatných obciach ako aglomerácie nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov:

2. Aglomerácia Lúka

o) podmieniť nový územný rozvoj obcí napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV.

8.2.5 Na úseku odtokových pomerov povodí: v súlade s požiadavkami ochrany prírody a odporúčaniami Rámcovej smernice o vodách a Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu, Nitry a Myjavy

a) vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít,

b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,

c) zabezpečiť na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na tokoch v súlade s rozvojovými programami a koncepciou rozvoja,

e) vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkovom povodí Váhu a Nitry v súlade s rozvojovými programami a koncepciou vodného hospodárstva,

f) vytvoriť podmienky pre včasnú prípravu a realizáciu protipovodňových opatrení,

g) zabezpečiť ochranu inundačných území tokov a zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti,

8.2.7 V oblasti protipovodňovej ochrany

8.2.7.1 rešpektovať záplavové čiary, vyplývajúce z máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika, hlavne v oblastiach, v ktorých možno predpokladať pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika

9.1 V oblasti odpadového hospodárstva

9.1.1 Rešpektovať vypracované platné programy odpadového hospodárstva na úrovni štátu a Trenčianskeho kraja,

9.1.2 Podporovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky,

9.1.3 Podporovať zakladanie a rozvoj kompostární v obciach,

9.1.5 Podporovať zmapovanie a odstránenie vo voľnej krajine rozptýleného odpadu a nelegálnych skládok odpadu a následne revitalizáciu týchto plôch,

9.1.6 Podporovať aktivity vedúce k uzatváraniu banských diel a lomov s využitím odpadov – predovšetkým výkopových zemín vznikajúcich pri stavebnej činnosti.

9.1.8 Minimalizovať množstvo kalov z ČOV ukladaných na skládky.

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

2 Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd:

Verejné kanalizácie v jednotlivých aglomeráciách:

30. Aglomerácia Lúka

Obec má záujem sa rozvíjať v súlade s vyššie uvedenými požiadavkami vyplývajúcimi zo záväznej časti ÚPD Trenčianskeho kraja. Medzi hlavné ciele a princípy svojho územného rozvoja si obec stanovila:

- Zachovanie vidieckeho rázu obce,
- Stabilizácia a mierny nárast počtu trvalých obyvateľov,
- Vytvorenie podmienok pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby,
- Rozvoj turizmu, cykloturizmu a rekreácie celkovo na regionálnej úrovni,
- Územný rozvoj obce v súlade s požiadavkami trvale udržateľného rozvoja a požiadaviek na ochranu prírody a krajiny štruktúry.

4. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH PROBLÉMOV A STRETOV V ÚZEMÍ

Územný plán je jediný komplexne vypracovaný dokument, ktorý charakterizuje sídelný útvar, jeho históriu, súčasnosť a hlavne budúcnosť. Postihuje všetky funkčné zložky daného sídla – bývanie, rekreáciu, občiansku vybavenosť, výrobu, dopravnú a technickú infraštruktúru, životné prostredie, prírodné pomery. Každý sídelný útvar má svoje špecifické problémy, ktoré sú predmetom riešenia územného plánu.

V prípade obce Kálnica sem možno zaradiť tieto problémy, ktoré má obec v záujme aktívne riešiť:

- Chýbajúca verejná splašková kanalizácia,
- Problém s nedostatočnou kapacitou pitnej vody, najmä pre plánovaný rozvoj,
- Chýbajúce zázemie pre odpadové hospodárstvo,
- Absencia centra obce – námestia s parkovými úpravami, zhromažďovacieho priestoru podporeného objektami a prvkami občianskej vybavenosti a kultúry,
- Nedostatočná, resp. chýbajúca infraštruktúra pre rozvoj turizmu,
- Chýbajúce dopravné cykloprepojenie na okolité obce, ktoré by umožnilo najmä bezpečné ekologické presuny obyvateľov do okolitých obcí a mesta,
- Chýbajúce lokality pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby,
- Zlý stav miestnej dopravnej infraštruktúry.

5. POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYPLÝVAJÚCE Z DEMOGRAFICKÝCH, SOCIÁLNYCH, EKONOMICKÝCH A ENVIRONMENTÁLNYCH POTRIEB OBCE

5.1. Tendencie a predpoklady vývoja obyvateľstva:

- Navrhnuť územia, kde je v blízkej budúcnosti reálny rozvoj individuálnej bytovej výstavby.
- Správnym riešením územného plánu obce pridať obci na celkovej atraktivite, ktorá zabezpečí, aby obyvatelia nemali potrebu a túžbu sa sťahovať do iných sídiel, čím sa dosiahne stabilizácia počtu trvalých obyvateľov, a taktiež sa umožní mierny nárast počtu obyvateľov (obec nemá záujem o nadmerný rast), ktorých obec priťahne z iných sídiel.

5.2. Zabezpečenie rozvoja bývania, sociálneho bývania a nájomného bývania:

- Navrhnuť územia, kde je v blízkej budúcnosti reálny rozvoj individuálnej bytovej výstavby.
- 5.3. *Zabezpečenie rozvoja sociálnej vybavenosti a sociálnych služieb:*
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre zriadenie, resp. výstavbu obecných nájomných bytov pre seniorov.
  - Vytvoriť územno-technické podmienky pre zriadenie, resp. výstavbu denného stacionáru.
- 5.4. *Zabezpečenie rozvoja školstva:*
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rekonštrukciu, modernizáciu, resp. prístavbu existujúcej základnej školy a materskej školy, vrátane príslušných plôch a zariadení.
- 5.5. *Zabezpečenie rozvoja zdravotníckych služieb:*
- Obec v návrhovom období územného plánu nemá potrebu rozvoja zdravotníckych služieb.
- 5.6. *Zabezpečenie rozvoja športu, rekreácie a cestovného ruchu:*
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj a modernizáciu existujúceho športového areálu okolo futbalového ihriska, rozvoj kultúrnej činnosti v tomto areáli.
  - Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj infraštruktúry a zázemia pre regionálny cestovný ruch – ubytovanie, stravovanie.
  - Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj všetkých existujúcich rekreačných území v k.ú. obce.
  - Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj agroturistiky, podporiť poznávaciu, vidiecku a cyklistickú turistiku.
  - Stanoviť koncepciu zapojenia obce do systému cyklistických trás v rámci regionálnych sídelných vzťahov.
- 5.7. *Tendencie a rozvoj v ekonomickej a hospodárskej oblasti:*
- Podporovať poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
  - Podporovať zhodnotenie produktov miestneho lesného hospodárstva, čím sa dosiahne vyššia pridaná hodnota lesohospodárskych výrobkov.
  - Pre rozvoj v ekonomickej a hospodárskej oblasti uvažovať s rozvojom regionálneho cestovného ruchu a rekreácie, ktoré majú v Kálnici veľký potenciál.
- 5.8. *Zabezpečenie ochrany prírody a krajiny:*
- Podporiť obnovenie mokradí.
  - Podporiť realizáciu vodozádržných opatrení na miestnych potokoch - zabezpečiť retenčnú schopnosť v krajine - návrh ekologicko-vodohospodárskych opatrení spomaľujúcich odtok a zvýšenie retenčného účinku povodia, založenie mikrodepresíí.
  - Chrániť miestne lesy udržateľným lesným hospodárstvom, ktoré nesmie fungovať na úkor ochrany prírody.
  - Vytypovať hodnotné lokality z hľadiska prírodnej a krajinnej štruktúry, ktoré sa určia ako bezzásahové územia.
  - Nenavrhovať nové lesné cesty, podporiť údržbu existujúcich lesných ciest.
  - Obnoviť prirodzené korytá miestnych potokov, v poľnohospodárskej krajine navrhnuť chýbajúcu sprievodnú zeleň pozdĺž vodných tokov.
  - Obnoviť rozčlenenie monoblokov ornej pôdy na menšie celky s cieľom obnoviť pôvodnú mozaikovitost poľnohospodárskej krajiny a tým eliminovať rozkladné, deštruktívne a erózne procesy a zvýšiť tak ekologickú stabilitu a malebnosť krajiny.
  - Rešpektovať a aktívne chrániť existujúce hodnotné prírodné územia, prvky a línie a prvky územného systému ekologickej stability.
  - Rešpektovať ustanovenia zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

- Ochranu a tvorbu krajiny zabezpečiť v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, posilniť jej stabilitu a diverzitu.
  - Navrhnuť zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie pozdĺž vodných tokov a ciest v krajine.
  - Doplnenie vegetácie pre kompozičné dotvorenie zastavaného územia obce.
  - Podporovať udržiavanie, resp. realizáciu protieróznej ochrany pôdneho fondu prvkami vegetácie vo forme biokoridorov.
  - Udržiavať sady a záhrady patriace medzi vysokú vegetáciu, pretože sú nositeľmi krajinnotvorných prvkov.
  - Rešpektovať existujúcu drevinovú vegetáciu a plochy lúk pozdĺž ciest a zahrnúť ich medzi stabilizačné prvky krajiny, príp. prvky siete ekologickej stability na miestnej úrovni.
  - Zabrániť rozširovaniu expanzívnych druhov rastlín a rozširovaniu inváznych druhov rastlín v území.
  - Pri nových rozvojových lokalitách zachovať štruktúru vidieckeho osídlenia (pomer zastavaná plocha / záhrada musí byť na vhodnej úrovni).
  - Pri rozvojových projektoch uvažovať s trvalou výsadbou zelene.
  - Realizovať povrchové nespevnené rigoly za účelom ochrany zastavaného územia obce pred prívalovými dažďami.
  - Obmedziť alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov najmä v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov.
- 5.9. *Zabezpečenie ochrany a využiteľnosti zdrojov a ložísk nerastov:*
- Obec nemá v pláne využívať zdroje a ložiská nerastov.
- 5.10 *Zabezpečenie ekologickej stability a konektivity územia, vyplývajúce z priemetu regionálnych územných systémov ekologickej stability, miestnych územných systémov ekologickej stability a z krajinoplánovacích štúdií:*
- Rešpektovať Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nové Mesto nad Váhom, vypracovaný spoločnosťou Esprit, s.r.o. Banská Štiavnica 2020.
  - Nezasahovať do prvkov ÚSES (RBc2 Prieľačina, RBc3 Suchoň, RBc4 Drieňový vrch, RBk2 Turecký vrch – Považský Inovec, EVSK3 Rybnický potok, EVSK11 Kálnický potok) a rešpektovať ich navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia.
- 5.11 *Zabezpečenie adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy:*
- Rešpektovať Stratégiu adaptácie SR na zmenu klímy – aktualizácia (MŽP SR, 2018) a Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, (MŽP SR, 2021).
  - Zvyšovanie podielu zelených plôch - vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v zastavanom území.
  - Zachytávanie dažďových vôd (zaústenie zvodov zo striech a terás do zberných nádob, rigolov s odvedením zachytenej vody do vsaku, zberných jazierok, dažďových záhrad, poldrov).

6. HLAVNÉ POŽIADAVKY NA ÚZEMIE OBCE Z HĽADISKA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

Kálnica je radová dedina, ktorej urbanistická štruktúra je čiastočne prícestná, čiastočne potočná. Neskorším urbanistickým vývojom sa obec stala do určitej miery aj hromadnou. Umiestnená je v podhorskom a horskom prostredí Považského Inovca. Takmer celé katastrálne územie na východ od zastavaného územia zaberajú lesy. Chotár obce má rozlohu 2 640 ha. Poľnohospodárska pôda zaberá 606,4 ha (26 % z plochy k.ú.), pričom orná pôda tvorí 11 % plochy k.ú. Nepochopiteľná pôda zaberá 1 953,6 ha (74 % z plochy k.ú.), pričom lesný pozemok tvorí 69 % plochy k.ú. Väčšinu zastavaného územia obce tvoria obytné budovy (až na pár výnimiek takmer výlučne len samostatne stojace rodinné domy) s občasným zastúpením objektov občianskej vybavenosti. Nezastavané územie je

funkčne tvorené prevažne lesmi (v juhovýchodnej a strednej časti k.ú.), ornou pôdou (v severozápadnej časti k.ú.), trvalými trávnymi porastmi a ostatnými plochami. V Krajnej doline v juhozápadnej časti k.ú. je významná rekreačná chatová osada. Južne od zastavaného územia obce je lyžiarske stredisko a bikepark s vlekom, ktoré má nadregionálny význam. Výrobná zložka sídla je v Kálnici zastúpená len minimálne, nachádza sa tu píla, PD Kálnica je umiestnené v susednom k.ú. Beckov, tesne pri hranici k.ú. Kálnica.

Priestor k.ú. Kálnica je rozdelený na dva horské krajinné celky Považského Inovca – Vysoký Inovca a Inovecké predhorie. V predhorí sa nachádza väčšina zastavaného územia obce. Súčasťou Vysokého Inovca je vrch Ostrý vrch s nadmorskou výškou 910 m n.m., ktorý je najvyššie položeným miestom k.ú. a pod ktorým začínajú obe hlavné doliny k.ú. – Kálnická dolina a Prostredná dolina. Obec je na štátnu dopravnú sieť napojená cestou III. triedy č. 1234. Cesta č. 1234 pretína obec v západo-východnom smere a tvorí základnú dopravnú i kompozičnú os obce. Prevažne súbežne s cestou 1234 prechádza obcou aj Kálnický potok.

Medzi základné požiadavky z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce zaraďujeme:

- V rámci územného plánu zadefinovať miesta na rozvoj jednotlivých funkčných zložiek sídla, a pre tieto funkčné zložky stanoviť jasné regulatívy.
- Vymedziť centrum obce so zastúpením objektov a prvkov občianskej vybavenosti a kultúry v ťažiskovej polohe.
- Zachovať typický ráz obce so samostatne stojacimi rodinnými domami, neuvažovať s výstavbou hromadnej bytovej výstavby nad 3 podlažia.
- Zachovať súčasnú urbanistickú štruktúru prístej dediny, nenarúšať nevhodnou výstavbou mierku pokojného vidieckeho sídla v podhorskom prostredí.
- Pri novej výstavbe rešpektovať a nadväzovať na historicky vytvorenú sídelnú štruktúru s cieľom dosiahnuť vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifickosti pôvodného osídlenia.
- Formovať sídlo ako kompaktný celok (v rámci zastavaného územia) s prirodzenou gradáciou k ťažisku obce.
- Navrhnuť územia, kde je v blízkej budúcnosti reálny rozvoj individuálnej bytovej výstavby.
- Mimo zastavaného územia obce vymedziť plochy na možnosť výstavby samostatne stojacich rekreačných chát, zamedziť nekoordinovanému umiestňovaniu rekreačných chát v rôznych polohách k.ú.
- Rekreačnú zložku sídla rozvíjať v oblasti južne od zastavaného územia obce – v športovom areáli okolo futbalového ihriska a pri tomto areáli, v areáli lyžiarskeho strediska a bikeparku a pri ňom.
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj rekreácie a športu, turizmu a cykloturizmu na regionálnej úrovni, vrátane rozvoja chýbajúcej infraštruktúry pre rozvoj turizmu.
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj agroturistiky, podporiť poznávaciu, vidiecku a cyklistickú turistiku.
- Stanoviť koncepciu zapojenia obce do systému cyklistických trás v rámci regionálnych sídelných vzťahov.
- Nenavrhovať nové areály pre výrobu, podporovať nezávadnú výrobnú zložku sídla len v malom rozsahu a bez negatívnych vplyvov na okolie.
- V rámci územného plánu obce definovať funkčno-priestorové riešenie celkovej koncepcie rozvoja sídla k návrhovému obdobiu, v rámci celého k.ú.
- Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (spracovanie urbanisticko-architektonických štúdií, zastavovacích štúdií, malých pozemkových úprav a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery.

- Pri novej výstavbe chrániť súčasné prírodné a krajinné hodnoty a kultúrne dedičstvo.
- Rozvoj obce orientovať v maximálnej miere do zastavaného územia – zhodnotiť nevyužitú plochu, veľkoplošné záhrady za rodinnými domami.
- Novú zástavbu navrhnuť tak, aby homogenizovala, intenzifikovala súčasnú štruktúru obce a využívala a zhodnocovala existujúci priestorový potenciál územia.
- Dbáť na skutočnosť, aby každé územie v zastavanom území obce, ale aj mimo neho malo zadefinované svoje optimálne funkčné využitie.
- Vytvoriť územnotechnické podmienky pre naplnenie cieľov, priorít a opatrení stanovených v programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.
- Na základe analýzy súčasného stavu obce využiť a rozvinúť všetky pozitívne prvky územia.
- Zabezpečiť navrhnutým riešením plnohodnotné napojenie všetkých štruktúr na dopravnú a technickú vybavenosť obce.
- V návrhu rešpektovať všetky druhy ochranných a hygienických pásiem.

7. POŽIADAVKY NA OCHRANU KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Oblasť Kálnice bola osídlená už v eneolite, približne 3000 rokov pred naším letopočtom. Svedčí o tom hromadný nález rádiolaritových čepelí. Prvá písomná správa o obci je z roku 1396, kde vystupuje pod menom Kabucza. Jej históriu vo veľkej miere ovplyvňovala blízkosť hradu v Beckove. Pravdepodobne už od najstarších čias patrila obec beckovskému hradnému panstvu. Z tohto dôvodu boli majitelia hradu zároveň vlastníkami Kálnice, od roku 1434 to boli Stiborovci, po nich Bánfiovci, od roku 1646 pripadlo panstvo na základe dedičského práva komposesorátu dedičných rodov, skladajúcich sa z 12 šľachtických rodín (Erdödy, Forgáč, Revai, Pongrác, Medňanský, Bakó, Morvay, Jubnický, Beranyi, Drugeth). Pri takomto veľkom množstve spoluvlastníkov je samozrejmé, že sa majetkové vzťahy na panstve značne skomplikovali. Vidieť to i na príklade Kálnice. Tá sa rozdelila na dva samosprávne celky: Pánsku Kálnicu (dolnú) a Rožňovú Kálnicu (hornú). V Rožňovej Kálnici mala svoje majetky aj zemanská rodina Kálnický - Valovič, ktorá v roku 1592 získala armálesom od Rudolfa II. svoj rodový erb. V roku 1866 postihla obec cholera a v roku 1873 požiar, pri ktorom vyhorel takmer celý dolný koniec obce. Obyvateľstvo sa historicky zaoberalo poľnohospodárstvom, vinohradníctvom, rybárstvom, sušiarstvom, ovocinárstvom, výrobou drevených výrobkov, tkaním plátna a šitím krojov. Obec sa významne zapísala do dejín slovenského ochotníckeho divadelníctva už v roku 1906 odohraním hry Svedomie v slovenčine.

Na území k.ú. Kálnica nie sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu evidované žiadne národné kultúrne pamiatky ani archeologické lokality. Ale vzhľadom k pravdepodobnosti narušenia doposiaľ nepreskúmaných archeologických situácií, je vysoký predpoklad odkrytia nových archeologických situácií v tejto polohe, načo bude potrebné prihliadať v jednotlivých etapách realizácie územného plánu v praxi, kedy podmienkou pre vydanie územného a stavebného povolenia pre jednotlivé akcie bude vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Trenčín, v oprávnených prípadoch s požiadavkou na zabezpečenie archeologického výskumu.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 36 ods. 3 môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov.

Stavebník, investor stavieb vyžadujúcich si zemné práce si od Krajského pamiatkového úradu Trenčín v stupni územného konania vyžiada stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických lokalít. V prípade záchranného výskumu Krajský pamiatkový úrad Trenčín vydá rozhodnutie v súlade s § 37 ods. 3 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav.

V riešení k.ú. sa paleontologické náleziská a významné geologické lokality nevyskytujú.

Na základe § 14 ods. 4 pamiatkového zákona môže obec rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností je možné zaradiť okrem hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela človeka a prírody, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Zoznam evidovaných pamätihodností obce predkladá obec na odborné a dokumentačné účely Krajskému pamiatkovému úradu, ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.

Aj keď sa v obci nenachádzajú kultúrne pamiatky zapísané v ÚZPF SR, je potrebné rešpektovať aj iné objekty a diela, ktoré si vyžadujú zvýšenú pozornosť (solitéry s historickou a kultúrnou hodnotou, ktoré patria medzi pozoruhodnosti obce a dotvárajú jej kolorit – kaplnka, zvonica, socha, kríž, historické objekty a pod.).

Požiadavky na riešenie ochrany kultúrneho dedičstva:

- Zachovať, príp. vytvoriť podmienky na obnovu pôvodných historických domov.
- Vytvoriť plnohodnotnú Izbu tradícií s prezentáciou histórie obce, jej kultúrneho dedičstva, zvyklostí, s doplnením funkcie občianskej vybavenosti (kaviareň).
- Rešpektovať zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- Rešpektovať pamätihodnosti obce, ktoré budú zahrnuté v prípadnom zozname pamätihodností obce, vytvorenom obcou Kálnica v zmysle §14 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- Rešpektovať a chrániť územia s pôvodnou urbanistickou štruktúrou.
- Rešpektovať a chrániť historicky a kultúrne hodnotné solitéry.

8. POŽIADAVKY NA ROZSAH A OBSAH RIEŠENIA

Územný plán obce Kálnica bude vypracovaný v súlade s požiadavkami uvedenými v Zákone č. 220/2022 Z. z. - Zákon o územnom plánovaní. Územný plán bude spracovaný v súlade s Vyhláškou č. 392/2023 Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia, a v súlade s Vyhláškou č. 153/2024 Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov. Územný plán obce je územnoplánovacia dokumentácia územia obce v súlade s Konceptiou územného rozvoja Slovenska a v súlade s Konceptiou územného rozvoja regiónu. Obec je povinná mať územný plán obce.

Pre záväznú časť územného plánu obce stanovuje nový zákon minimálnu a jednotnú škálu povinných a voliteľných priestorových a funkčných regulatívov. Dôvodom je vzájomná kompatibilita územných plánov a potreba jednoznačnosti a eliminovania rôznorodého výkladu záväzných podmienok. Základné povinné priestorové regulatívy sú regulatívy zastavanosti alebo regulatív podlažných plôch, regulatív výšky zástavby, regulatív vegetačných plôch a regulatív verejných priestorov. Povinné regulatívy funkčného využívania územia sú základný druh a neprípustný druh funkčného využívania územia.

Územný plán obce Kálnica bude mať informatívnu časť a záväznú časť. Informatívna textová časť bude členená na textovú časť a tabuľkovú časť. Informatívna časť územného plánu obce v textovej časti obsahuje (§ 12 Vyhl. č. 392/2023):

- a) základné údaje,
- b) širšie vzťahy,
- c) vyhodnotenie doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce,
- d) vyhodnotenie vplyvu demografických, sociálnych, environmentálnych a ekonomických vývojových tendencií na územný rozvoj obce,
- e) vyhodnotenie urbanistickej štruktúry, krajinskej štruktúry a limitov územia obce,
- f) priemet území krajinskej infraštruktúry miestneho významu a území ochrany prírody a krajiny miestneho významu,
- g) návrh plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- h) urbanistickú koncepciu rozvoja obce, priemet zastavaného územia a členenie na priestorovo-funkčné celky a priestorovo-funkčné časti,
- i) zdôvodnenie a opis regulácie a spôsob výpočtu limitov,
- j) vymedzenie plôch určených na odňatie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov,
- k) zásady a podmienky vyplývajúce z osobitných predpisov.

Informatívna časť územného plánu obce v grafickej časti obsahuje grafické znázornenia (§ 12 Vyhl. č. 392/2023):

- a) širších vzťahov a vymedzenia riešeného územia,
- b) urbanistickej štruktúry a krajinskej štruktúry a limitov územia obce,
- c) urbanistickej koncepcie rozvoja obce, vymedzenia zastavaného územia a členenia na priestorovo-funkčné celky a priestorovo-funkčné časti,
- d) priemetu území krajinskej infraštruktúry a území ochrany prírody a krajiny miestneho významu,
- e) návrhu plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- f) iných územných limitov, vyplývajúcich z územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa, a limitov ochranného a bezpečnostného pásma,
- g) plôch určených na odňatie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov.

Záväznú časť územného plánu obce v textovej časti tvoria regulačné listy s regulačnými podmienkami jednotlivých priestorovo-funkčných celkov, ktoré obsahujú (§ 12 Vyhl. č. 392/2023):

- a) číselné alebo iné označenie alebo názov priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- b) grafickú schému polohy a vymedzenie priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- c) plošnú výmeru priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- d) identifikáciu polohy a stručnú charakteristiku priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- e) priestorové usporiadanie územia s uvedením parametrov základných regulatívov a podľa potreby voliteľných regulatívov pre plochy priestorovo-funkčných celkov, priestorovo-funkčných častí a pozemkov,
- f) funkčné využívanie územia s uvedením základnej funkcie a jednej alebo viacerých neprípustných funkcií a podľa potreby jednej alebo viacerých prípustných funkcií,
- g) súpis plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a súpis plôch pre umiestnenie zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme s uvedením ich druhu a účelu,
- h) súpis osobitných území, ak sú na území priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti navrhované,

- i) identifikáciu územia, pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny, ak sa v priestorovo-funkčnom celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti nachádzajú, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,
- j) určenie ostatných území, v priestorovo-funkčnom celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny.

Záväznú časť územného plánu obce v grafickej časti tvorí regulačný výkres, ktorý grafickými prostriedkami a opismi vyjadruje priestorovú a funkčnú reguláciu územia, a ktorý obsahuje (§ 12 Vyhl. č. 392/2023):

- a) základné údaje,
- b) hranicu územia obce,
- c) hranicu zastavaného územia obce,
- d) členenie územia na priestorovo-funkčné celky alebo na priestorovo-funkčné časti,
- e) priestorovú reguláciu vyjadrenú prostredníctvom základných regulatívov a podľa potreby voliteľných regulatívov priestorového usporiadania územia,
- f) reguláciu funkčného využívania územia s uvedením základnej funkcie a jednej alebo viacerých neprípustných funkcií a podľa potreby jednej alebo viacerých prípustných funkcií,
- g) priemet plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a priemet plôch pre umiestnenie zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- h) priemet osobitných území,
- i) priemet území, v ktorých sa nachádzajú pamiatkové rezervácie alebo pamiatkové zóny, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,
- j) priemet ostatných území, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny.

Textová časť informatívnej časti a textová časť záväznej časti územného plánu obce sa spracujú ako dva samostatné dokumenty.

Grafická časť informatívnej časti územného plánu obce sa spracuje v elektronickej podobe na podklade mapového diela v záväznom geodetickom referenčnom systéme v podrobnosti spracovania výkresov v mierke 1 : 10 000 a 1 : 5 000.

Grafická časť záväznej časti územného plánu obce sa spracuje v elektronickej podobe na podklade mapového diela v záväznom geodetickom referenčnom systéme v podrobnosti spracovania výkresu priestorovej a funkčnej regulácie v mierke 1 : 5 000, príp. max. 1 : 10 000.

Predpokladané množstvo a druh voliteľných regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania budú upresnené v návrhu územného plánu, z ktorého bude zrejmé nové urbanistické riešenie územia obce.

9. INFORMÁCIA O POTREBE VYPRACOVANIA VARIANTNÉHO NÁVRHU RIEŠENIA

Kálnica je podhorská koncová obec s počtom obyvateľov okolo 1000, ktorá si chce pri svojom rozvoji zachovať vidiecky ráz a kde sa neuvažuje s rozvojovými zámermi veľkého rozsahu. Pri spracovaní nového územného plánu obce nevzniká potreba, resp. požiadavka na vypracovanie variantného návrhu riešenia.